TQM (Total Quality Management) v školstve :)

Aplikácia TQM na oblasť vzdelávania.

Je žiadúce zohľadniť rozdiely medzi školou a priemyselným podnikom:

- škola nie je priemyselný podnik,
- vzdelávaní žiaci, študenti nie sú produktmi vzdelávania, výrobkami. Produktom vzdelávania sú výsledky výchovy a vzdelávania,
- produkt vzdelávania má niekoľko zákazníkov, odberateľov, ktorými sú: žiaci, študenti, rodičia, budúci zamestnávatelia, zriaďovateľ spoločnosť ako celok, školy vyššieho stupňa,
- cieľom vzdelávania nie je zisk, hoci finančné náklady naň sú dôležité,
- jednotlivci získavajúci vzdelanie nebývajú zvyčajne jeho platičmi.

Transformovať tri základné prvky TQM do školstva možno zohľadnením skutočnosti:

1. Produkty výchovy a vzdelávania majú spĺňať želania, potreby zákazníkov.

Prvoradým záujmom každej školy by malo byť poznanie očakávaní, potrieb, želaní zákazníkov, a to na základe permanentne získavaných vládnych a reliabilných údajov, a nie iba na základe intuície a skúsenosti učiteľov.

To si vyžaduje systematickú spätnú väzbu:

a) zisťovanie postojov žiakov k výučbe, k škole, ako aj ich rodičov a iných sociálnych partnerov školy,

b) prieskum trhu,

c) zisťovanie vedomosti, zručnosti, schopnosti žiakov,

d) analýzu požiadaviek partnerov školy.

2. Orientácia na kvalitu vyučovacieho procesu, moderné efektívne vyučovacie metódy, organizačné formy vyučovania, učebné pomôcky a didaktickú techniku. Učitelia by mali mať najnovšie informácie, poznať trendy, inovácie v oblasti pedagogiky, psychológie, metodiky vyučovania predmetov.

To si vyžaduje systematické a ďalšie vzdelávanie učiteľov, ich odborný a profesijný rast.

3. Kontinuálne, nepretržité zlepšovanie, zdokonaľovanie technológie.

To si od učiteľov vyžaduje, aby sa neustále zamýšľali, analyzovali a hodnotili vlastnú prácu a snažili sa ju skvalitňovať. Neodmysliteľnou súčasťou ich práce by mal byť systematicky prístup nazývaný cyklus PDCA v školstve.

Pred zavedením a uplatnením TQM v škole je potrebné vedieť:

a) kde sa škola momentálne nachádza. Ide o zmapovanie súčasného stavu, a to: vnútorným hodnotením (sebahodnotením), analýzou SWOT, prípadne aj vonkajším auditom, resp. využívaním benchmarkingu,

b) kam sa chce škola dostať - ide o vytvorenie predstavy o tom, ako bude alebo ako by mala škola vyzerať po zavedení TQM - určiť víziu školy,

c) aké je poslanie školy, prečo existuje, aké hodnoty preferuje,

d) ako sa tam škola dostane - ide o vytvorenie stratégie školy, t j. určenie cieľov a priorít školy a plánov na ich realizáciu.

Aplikácia TQM prináša lepšie výsledky práce žiakov i učiteľov, zvýšenie ich motivácie, sebadôvery, pracovnej

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

morálky, disciplíny, znižuje sa záškoláctvo, vandalizmus a ďalšie negatívne prejavy správania sa žiakov, lepšie sa využíva pracovný čas, ľudské, finančné i technické zdroje, zákazníci (žiaci, ich rodičia, odberatelia absolventov školy) sú spokojnejší, náklady na prácu školy sa znižujú. Práca učiteľov a žiakov nebýva pritom namáhavejšia, pretože sa postupne eliminujú nedostatky, chyby, nedorozumenia, zlé pracovné vzťahy, neefektívne využívanie zdrojov.

Ako zvýšiť kvalitu vzdelávania?

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

• Zdeněk Obdržálek, Kinga Horváthová a kolektív, *Organizácia a manažment školstva* (*Terminologický a výkladový slovník*), Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Svornosť, a. s., Breatislava, ISBN 80-10-00022-1.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania